

"ژان لامارک" زیست شناس و طبیعی دان معروف فرانسوی (1744م)

ژان باتیست پیر آنتوان دومونه لامارک دانشمند زیست شناس و طبیعی دان فرانسوی در 1 اوت 1744م در فرانسه به دنیا آمد. وی در نوجوانی به نظام پیوست اما پس از چند سال این کار را رها کرد.

ژان باتیست پیر آنتوان دومونه لامارک دانشمند زیست شناس و طبیعی دان فرانسوی در 1 اوت 1744م در فرانسه به دنیا آمد. وی در نوجوانی به نظام پیوست اما پس از چند سال این کار را رها کرد. لامارک چون در باغ پادشاهی رفت و آمد داشت، به جمع‌آوری گیاهان علاقه زیادی پیدا کرد. وی هم‌چنین سالیانی به تحصیل پرداخت و ضمن فراگیری طب، به شیمی، هواشناسی و به ویژه گیاه‌شناسی علاقه‌مند شد. لامارک پس از چندی کتاب گیاهان فرانسه را نگاشت که شهرت فراوانی برایش به ارمغان آورد و به عضویت آکادمی علوم فرانسه درآمد. لامارک هم‌چنین در دوره انقلاب کبیر فرانسه، سرپرستی موزه تاریخ طبیعی پاریس را به عهده داشت. مهم‌ترین فعالیت علمی لامارک، تحقیقات جامع و مفصل او درباره بی‌مهره‌گان زنده و فسیل‌ها است. هم‌چنین وی با انتشار کتاب تاریخ طبیعی بی‌مهره‌گان توانست حیواناتی را که شباهتی با هم دارند به هم نزدیک کند. در این زمان، این فکر به خاطرش آمد که ممکن است تمام حیوانات از چند اصل و مبدأ نزدیک به هم و مشترک سرچشمه گرفته‌اند. موضوع دیگری که لامارک از خود سؤال می‌کرد این بود که چرا حیوانات تغییر شکل پیدا می‌کنند و خود جواب می‌داد، علت، تاثیر محیط است. لامارک این افکار را که اساس فلسفه پیروان تغییر شکل موجودات است در سال 1809م در کتابی به نام فلسفه حیوان‌شناسی منتشر نمود. تاکید لامارک درباره تطور و تکامل موجودات زنده بر دو اصل تاثیر محیط و واکنش موجود زنده به این تاثیر و نیز وراثت صفات اکتسابی است. اندیشه‌های لامارک، بعدها موجب اختلاف و نزاع فراوانی بین دانشمندان علوم طبیعی گردید و طرفداران نظرات لامارک، به لامارکیسم معروف شدند. کتاب فلسفه جانورشناسی و تاریخ جانوران بی‌مهره نیز بعدها مبنای فرضیه تکامل تدریجی موجودات زنده گردید. ژان باتیست لامارک که به عنوان پایه‌گذار علم نوین طبیعی، معروف است سرانجام در 18 دسامبر 1829م در 85 سالگی درگذشت.